

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΗΣ ΟΕΒ

Αυταπόδεικτη για την ΟΕΒ η σημασία της κοινωνικής βιωσιμότητας

Η ΟΕΒ ΥΠΟΓΡΑΦΜΑΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΝΕΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ – Η ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ CSRD ΚΑΙ Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ESG.

Το 2025 θα είναι μια κομβική σημασίας χρονιά, γεμάτη προκλήσεις για τις κυπριακές επιχειρήσεις, με προεξάρχουσα την έγκαιρη και έγκυρη προσαρμογή τους στο νέο κανονιστικό πλαίσιο για τη βιωσιμότητα. Πιο συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Οδηγία “Corporate Sustainability Reporting Directive” καθιστά υποχρεωτική για συγκεκριμένο αριθμό επιχειρήσεων την έκδοση Εκθέσεων Βιωσιμότητας (Sustainability Reports) μαζί με τις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Θα απαιτείται η γνωστοποίηση πληροφοριών για τις επιδόσεις και τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων τους στους πυλώνες του Περιβάλλοντος, της Κοινωνίας και της Εταιρικής Διακυβέρνησης – τα γνωστά σε όλους μας κριτήρια ESG (Environment, Social and Governance). Τα κριτήρια θα αποτυπώνονται με βάση συγκεκριμένα ευρωπαϊκά πρότυπα, τα “European Sustainability Reporting Standards” (ESRS). Η Οδηγία CSRD εφαρμόζεται, ως γνωστόν, από το 2024 σε μεγάλες επιχειρήσεις, άνω των 500 υπαλλήλων που ήδη υπάγονται στην Οδηγία NFRD (Non-Financial Reporting Directive). Οι υπόλοιπες μεγάλες επιχειρήσεις οφείλουν να δημοσιεύσουν τις εκθέσεις βιωσιμότητάς τους εντός του 2026, με δεδομένα του 2025. Η υποχρέωση των εισηγμένων μικρομεσαίων επιχειρήσεων ξεκινά το οικονομικό έτος 2026, με δυνατότητα εξαίρεσης (opt-out) δύο χρόνων. Σε ό,τι αφορά τις μη εισηγμένες μικρομεσαίες, στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής εκθέσεων, αν και αυτές θα έχουν τη δυνατότητα να δημοσιοποιούν εθελοντικά εκθέσεις στη βάση αναλογικών προτύπων, που εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα για Θέματα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (European Financial Reporting Advisory Group - EFRAG). Η μεταφορά της Οδηγίας CSRD στο κυπριακό δίκαιο αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα και θα συνεπάγεται, σαφώς, σωρεία αλλαγών στον τρόπο με τον οποίο εφεξής θα λειτουργούν και θα λογοδοτούν οι κυπριακές επιχειρήσεις. Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), ως ο κατεξοχήν φορέας για την προστασία, προώθηση και προαγωγή του υγιούς επιχειρείν, παρακολουθεί με προσοχή τις νομοθετικές εξελίξεις. Αξιολογώντας συστηματικά τη μεταβλητότητα των συνθηκών, στέκεται δίπλα στις επιχειρήσεις και στην πορεία προσαρμογής τους στα νέα απαιτητικά αυτά δεδομένα.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Τα ευρωπαϊκά πρότυπα αναφοράς ESRS, μέσα από την πιο πάνω αναφερόμενη Οδηγία CSRD, καθορίζουν με ποιους τρόπους η εκάστοτε επιχείρηση θα διαχειρίζεται και τον κοινωνικό της αντίκτυπο, δημιουργώντας διαμοιραζόμενη αξία για όλα τα εμπλεκόμενα ενδιαφερόμενα μέρη της. Πιο συγκεκριμένα, μια από τις ρηξικέλευστες αλλαγές που φέρουν τα πρότυπα είναι ότι θέτουν σε ισότητα την περιβαλλοντική προστασία με την κοινωνική ευημερία, τη διαφάνεια με τη λογοδοσία. Ο άνθρωπος, ως εργατικό δυναμικό, ως μονάδα του επιχειρηματικού οικοσυστήματος αλλά και μέρος του κοινωνικού συνόλου, τίθεται στο επίκεντρο του κοινωνικού άξονα “S”, και οι ενέργειες που αναλαμβάνει μια επιχείρηση για την ευημερία του πλέον καταμετρώνται, κατονομάζονται και αξιολογούνται. Τα ευρωπαϊκά πρότυπα αναφοράς θέτουν, λοιπόν, συγκεκριμένες κατευθύνσεις, απαιτώντας τη δημοσιοποίηση “S” δεδομένων. Αυτά θα δίνονται για τους άμεσους και έμμεσους εργαζόμενους μιας επιχείρησης, για τους πελάτες, τους καταναλωτές και τελικούς χρήστες των προϊόντων ή υπηρεσιών της, αλλά και για τις επηρεαζόμενες από/με αυτήν κοινότητες. Με άλλα λόγια, όλη η αλυσίδα αξίας μιας επιχείρησης αναγνωρίζεται ότι διαδραματίζει ρόλο στον κοινωνικό αντίκτυπο που αυτή δημιουργεί είτε αυτός έχει θετικό είτε αρνητικό πρόσημο.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Απαραίτητη θα είναι η δημοσιοποίηση δεικτών μέτρησης και στόχων που αφορούν τις πολιτικές μιας επιχείρησης σχετικά με το οικείο εργατικό δυναμικό της, καθώς και οι τρόποι με τους οποίους διαχειρίζεται τις σχετιζόμενες επιπτώσεις, κινδύνους και ευκαιρίες. Ανάμεσα σε άλλα, θα γνωστοποιούνται (α) τα χαρακτηριστικά των εργαζομένων (β) οι τυχόν συλλογικές διαπραγματεύσεις (γ) η επάρκεια των μισθών που λαμβάνουν (δ) οποιαδήποτε μέτρα για κοινωνική προστασία (ε) δείκτες μέτρησης κατάρτισης και ανάπτυξης/ασφάλειας και υγείας/ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής (στ)

“ Όλη η αλυσίδα αξίας μιας επιχείρησης αναγνωρίζεται ότι διαδραματίζει ρόλο στον κοινωνικό αντίκτυπο που αυτή δημιουργεί είτε αυτός έχει θετικό είτε αρνητικό πρόσημο ”

τρόποι διαχείρισης περιστατικών καταγγελιών και αποζημιώσεων κ.ά. Από την παραπάνω επιγραμματική καταγραφή διαφαίνεται η επιτακτικότητα της υιοθέτησης πρακτικών που προάγουν την κοινωνική βιωσιμότητα από πλευράς επιχειρήσεων, αλλά και η εντεινόμενη ανάγκη ύπαρξης συστημάτων λεπτομερούς μέτρησης και αξιολόγησης δεδομένων σε ό,τι αφορά το εργατικό δυναμικό.

ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στη σημασία που αποδίδεται μέσα από τα κριτήρια ESG στην προώθηση της ισότητας των φύλων, της καταπολέμησης των διακρίσεων και ευρύτερα της έννοιας της συμπερίληψης στο εργασιακό περιβάλλον. Δεδομένα, άλλωστε, από μελέτες καταδεικνύουν ότι η ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων στο εργασιακό καθεστώς εγγυάται προσέλκυση και διατήρηση αξιόλογου εργατικού δυναμικού, βελτίωση της φήμης του οργανισμού (ως εργοδότη προτίμησης), θετικές επιδόσεις κατά τις αξιολογήσεις ESG από διεθνείς οίκους και, συνακόλουθα, πρόσβαση σε βιώσιμες χρηματοδοτήσεις και επενδύσεις. Αξίζει στο σημείο αυτό να γίνει ακροθιγώς αναφορά στο προσφάτως εκδοθέν και εξαιρετικά σημαντικό εργαλείο για τις επιχειρήσεις, πρότυπο ISO 53800, του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης. Η ΟΕΒ συμμετείχε με εκπρόσωπό της στην εκπόνησή του και υπερθεματίζει ως προς τα οφέλη αξιοποίησής του από τις επιχειρήσεις.

ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Η μεταστροφή του επιχειρηματικού μοντέλου αποτελεί εν πολλοίς μονόδρομο, εάν οι επιχειρήσεις προτίθενται να παραμείνουν

ανταγωνιστικές και βιώσιμες. Η ΟΕΒ καλεί τις κυπριακές επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως του μεγέθους ή του κλάδου δραστηριοποίησής τους, να λειτουργούν προδραστικά. Συγκεκριμένα, τις καλεί να αναπτύξουν στρατηγική και συστήματα, να εφαρμόζουν σύννομες πρακτικές βιωσιμότητας, να συλλέγουν ESG δεδομένα και να εκπαιδεύουν κατάλληλα το προσωπικό τους. Προς τον σκοπό αυτό, διοργανώνει σε ετήσια βάση αριθμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τα οποία καλύπτουν όλους τους άξονες βιωσιμότητας, προκειμένου να ενισχύσει το επίπεδο ωριμότητας των στελεχών των Μελών της. Αναγνωρίζοντας δε την εν πολλοίς αυταπόδεικτη σημασία της βιωσιμότητας στις τάξεις της από το 2017, φιλοξενεί ως πλήρες Μέλος της το Κυπριακό Δίκτυο για την Εταιρική Βιωσιμότητα και Υπευθυνότητα (CSR Cyprus). Σύνδεσμο με κύριο σκοπό την προώθηση των αρχών της εταιρικής υπευθυνότητας και της αειφόρου ανάπτυξης. Το CSR Cyprus αυτήν τη στιγμή αριθμεί 66 επιχειρήσεις-Μέλη. Αρωγός, όμως, της ιδιωτικής πρωτοβουλίας πρέπει να είναι και το κράτος, το οποίο οφείλει στη βάση συγκεκριμένου σχεδιασμού να υποστηρίξει τις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών, ώστε να υιοθετήσουν πιο βιώσιμα μοντέλα λειτουργίας. Η αναγνώριση της σημασίας της βιωσιμότητας, και δη του κοινωνικού άξονά της, αποτελεί το πρώτο και καθοριστικό βήμα. Όραμα όλων, κράτους, επιχειρήσεων και κοινωνικών εταίρων, πρέπει να είναι η δημιουργία συνθηκών για ένα ισότιμο και συμπεριληπτικό περιβάλλον για όλους. Για την υλοποίησή του απαιτούνται στρατηγική, ενεργές συμπράξεις, εκπαίδευση και αμοιβαioτητα.

“ Αξιολογώντας συστηματικά τη μεταβλητότητα των συνθηκών, η ΟΕΒ στέκεται δίπλα στις επιχειρήσεις και στην πορεία προσαρμογής τους στα νέα απαιτητικά δεδομένα ”

